

domaci3_18_018

January 3, 2022

1 Treći domaći zadatak iz predmeta Digitalna obrada slike

1.1 Danica Bandović 2018/0018

Zadatak 1 Ovaj zadatak sastoji se iz više celina. Za ulazne slike koriste se slike analognih satova, i potrebno je izvršiti detekciju ivica Canny-jevim algoritmom, zatim naći prave linije koje se nalaze na određenom pravcu, što će nam pomoći u nalaženju kazaljki na slici sata i na kraju određivanju vremena koje kazaljke na satu pokazuju.

```
[1]: #učitavanje potrebnih modula i funkcija
import scipy
import matplotlib.pyplot as plt
import skimage
from skimage import *
from skimage.color import *
from skimage.exposure import *
from skimage.filters import *
from skimage import io
from scipy import ndimage
import os

import numpy as np
```

1.2 a) Funkcija canny_edge_detection

U ovom delu zadatka implementiran je algoritam za detekciju ivica koji se sastoji od više koraka. Ivični pikseli su pikseli u čijem lokalnom susedstvu postoji nagla promena intenziteta, dok je ivica skup povezanih ivičnih piksela. Prvi korak u detekciji jeste niskofrekventno filtriranje. Ono služi da potisne šum sa slike, pošto šum iako je mali i ne vidi se golim okom, on značajno utiče na prvi izvod, a naročito na drugi izvod koji i sa malim šumom postaje praktično neupotrebljiv. Niskofrekventno filtriranje će zamutiti sliku malo, sa tim će ublažiti promene intenziteta na ivicama, ali ako je ono dovoljno veliko, moći će da se detektuje. Takođe možemo niskofrekventnim filtriranjem potisnuti i neke manje ivice koje ne želimo da budu detektovane. Nakon NF filtriranja primenjuje se operator koji će tamo gde postoji promena intenziteta, dati neke vrednosti i reći nam koliko je značajan intenzitet. Određivanje horizontalnih i vertikalnih gradijenata izvršena je Sobelovim operatorom, i dalji koraci urađeni su kao po tekstu zadatka: određeni su magnituda i ugao, izvršena kvantizacija gradijenta na jedan od 4 pravaca, potisnuti su ne-maksimalni pikseli i na osnovu mapa jakih i slabih piksela dodavani slabi pikseli u ivice kako bi se konačne ivice dobile. U nastavku sledi kod funkcije kao i objasnjenja pojedinih koraka u komentarima.

```
[6]: def sobel_gradient(image):
    """
    Funkcija koja nalazi gradijente Sobelovim operatorom.

    Ulazni parametri:
    image(ndarray): ulazna slika za koju treba da nadjemo gradijente

    Izlazni parametri:
    Gx(ndarray): vertikalne ivice
    Gy(ndarray): horizontalne ivice
    mag(ndarray): magnituda piksela
    angle(ndarray): ugao gradijenta
    """
    Hx = np.array([[-1, -2, -1], [0, 0, 0], [1, 2, 1]])
    # transponovanje matrice
    Hy = np.transpose(Hx)

    # izracunavanje vertikalnog i horizontalnog gradijenta slike
    Gx = ndimage.convolve(image, Hx, mode='nearest')
    Gy = ndimage.convolve(image, Hy, mode='nearest')

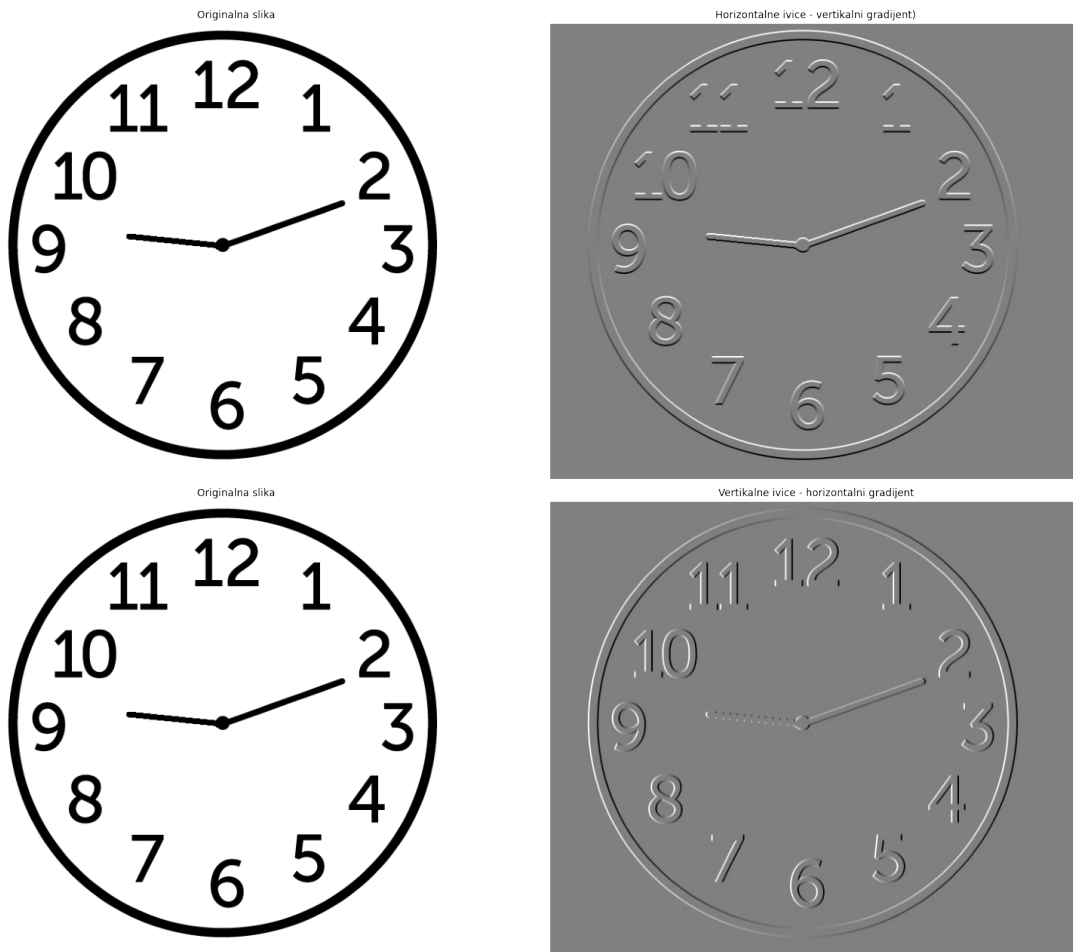
    #figure, ax=plt.subplots(nrows=2, ncols=2, figsize=(20,16), dpi=80)

    #ax[0,0].imshow(image, cmap='gray', vmin=0, vmax=1), ax[0,0].
    ↪set_title('Originalna slika'), ax[0,0].axis('off')
    #ax[1,0].imshow(image, cmap='gray', vmin=0, vmax=1), ax[1,0].
    ↪set_title('Originalna slika'), ax[1,0].axis('off')
    #ax[0,1].imshow(Gx, cmap='gray', vmin=np.amin(Gx), vmax=np.amax(Gx)), ↵
    ↪ax[0,1].set_title('Horizontalne ivice - vertikalni gradijent'), ax[0,1].
    ↪axis('off')
    #ax[1,1].imshow(Gy, cmap='gray', vmin=np.amin(Gy), vmax=np.amax(Gy)), ↵
    ↪ax[1,1].set_title('Vertikalne ivice - horizontalni gradijent'), ax[1,1].
    ↪axis('off')
    #plt.tight_layout()
    #plt.show()

    # magnituda gradijenta
    mag = np.sqrt(np.square(Gx) + np.square(Gy))
    #mag = np.abs(Gx) + np.abs(Gy);
    # pomocna promenljiva kako ne bi izlazio warning za deljenje sa nulom
    Gx_fix = np.copy(Gx)
    Gx_fix[Gx_fix == 0] = 1
    angle = np.arctan(np.divide(Gy, Gx_fix))
    angle[(Gx == 0) & (Gy > 0)] = np.pi/2
    angle[(Gx == 0) & (Gy < 0)] = -np.pi/2
```

```
angle[(Gx == 0) & (Gy == 0)] = 0
return (Gx, Gy, mag, angle)
```

```
[5]: image = io.imread(f'../sequence/clocks/clock2.png')
image = skimage.img_as_float(image)
ul_slika = rgb2gray(rgb2rgb(image))
img_gauss = skimage.filters.gaussian(ul_slika, 0.2, mode='nearest', truncate=3)
(Gx_g, Gy_g, mag_g, angle_g) = sobel_gradient(img_gauss)
```


Kod prelaza sa svetlijeg na tamniji piksel na slici, vrednost gradijenta će biti negativan, pa će na slici to biti prikazano tamnim vrednostima, dok je kod prelaska sa tamne površine na svetlu vrednost gradijenta pozitivna i to će biti prikazano svetlijim pikselima na slici horizontalnih i vertikalnih ivica.

```
[7]: def canny_edge_detection(img_in, sigma, treshold_low, treshold_high):
      # niskofrekventno filtriranje
      # truncate*sigma=radius, a radius=3*sigma
```

```

img_gauss = skimage.filters.gaussian(img_in, sigma, mode='nearest',
→truncate=3)

# izdvajanje gradijenta sobelovim operatorom
(Gx_g, Gy_g, mag_g, angle_g) = sobel_gradient(img_gauss)

# potiskivanje ne lokalnih maksimuma
M = np.zeros(np.shape(img_in))
angle = angle_g*180/np.pi

#kvantizacija gradijenta na jedan od pravaca
for i in range(1, np.shape(img_in)[0]-1):
    for j in range(1, np.shape(img_in)[1]-1):
        #određivanje suseda na osnovu gradijenta piksela
        if angle[i, j] >= -22.5 and angle[i, j] < 22.5:
            # susedstvo koje posmatramo ako je ugao nula
            a = mag_g[i, j+1]
            b = mag_g[i, j-1]
        elif angle[i, j] >= 22.5 and angle[i, j] < 67.5:
            # susedstvo koje posmatramo ako je ugao 45 stepeni
            a = mag_g[i+1, j-1]
            b = mag_g[i-1, j+1]
        elif angle[i, j] >= 67.5 or angle[i, j] < -67.5:
            # ugao je 90 stepeni
            a = mag_g[i+1, j]
            b = mag_g[i-1, j]
        else:
            # ugao je -45 stepeni
            a = mag_g[i-1, j-1]
            b = mag_g[i+1, j+1]
        if mag_g[i, j] >= a and mag_g[i, j] >= b:
            #ako je trenutni piksel veći od suseda znači da je lokalni
→maksimum

            #te njega ne potiskujemo
            M[i, j] = mag_g[i, j]

# Maska ivica dobijena poredjenjem sa pragom
tl = np.max(mag_g)*treshold_low
th = np.max(mag_g)*treshold_high
maska = np.zeros(np.shape(mag_g))
i, j = np.where(mag_g >= th)

#jakim ivicama dodeljuje se vrednost 255, a slabim 125
#ostali elementi imaju vrednost 0
maska[i, j] = 255
i, j = np.where((mag_g >= tl) & (mag_g < th))
maska[i, j] = 125

```

```

# ukljucivanje slabih ivica
#više prolazaka kroz matricu sve dok se promena matrice nije nula

#koliko ima jakih piksela
sum = len(maska[maska == 255])
#prolazak kroz matricu i ubacivanje određenih slabih piksela u jake
for i in range(1, np.shape(img_in)[0]-1):
    for j in range(1, np.shape(img_in)[1]-1):
        if maska[i, j] == 125:
            maska[i, j] = 255*(maska[i-1, j-1] == 255 or maska[i-1, j] ==
→255 or maska[i-1, j+1] == 255 or maska[i, j-1]
            == 255 or maska[i, j+1] == 255 or maska[i+1,
→j-1] == 255 or maska[i+1, j] == 255 or maska[i+1, j+1] == 255)
        pret = sum
    sum = len(maska[maska == 255])
    while (pret != sum):
        for i in range(1, np.shape(img_in)[0]-1):
            for j in range(1, np.shape(img_in)[1]-1):
                if maska[i, j] == 125:
                    maska[i, j] = 255*(maska[i-1, j-1] == 255 or maska[i-1, j]
→== 255 or maska[i-1, j+1] == 255 or maska[i, j-1]
                    == 255 or maska[i, j+1] == 255 or
→maska[i+1, j-1] == 255 or maska[i+1, j] == 255 or maska[i+1, j+1] == 255)
                pret = sum
            sum = len(maska[maska == 255])

maska[maska<255]=0;

return maska

```

Kroz dva primera prikazano je kako određeni parametri utiču na rezultat funkcije:

```

[8]: #testiranje funkcije
i=2;
image = io.imread(f'../sekvenca/clocks/clock{i}.png')
image = skimage.img_as_float(image)
ul_slika = rgb2gray(rgb2rgb(image))

#detekcija ivica
iout = canny_edge_detection(ul_slika, 0.2, 0.09, 0.2)
figure, axes = plt.subplots(nrows=1, ncols=4, figsize=(22,15), dpi=80)
axes[0].imshow(ul_slika, cmap='gray', vmin=0, vmax=1); axes[0].set_title('Ulazna
→slika, siva'); axes[0].axis('off');
axes[1].imshow(iout, cmap='gray'); axes[1].set_title('sigma=0.2, t1=0.09, th=0.2');
→axes[1].axis('off');

```

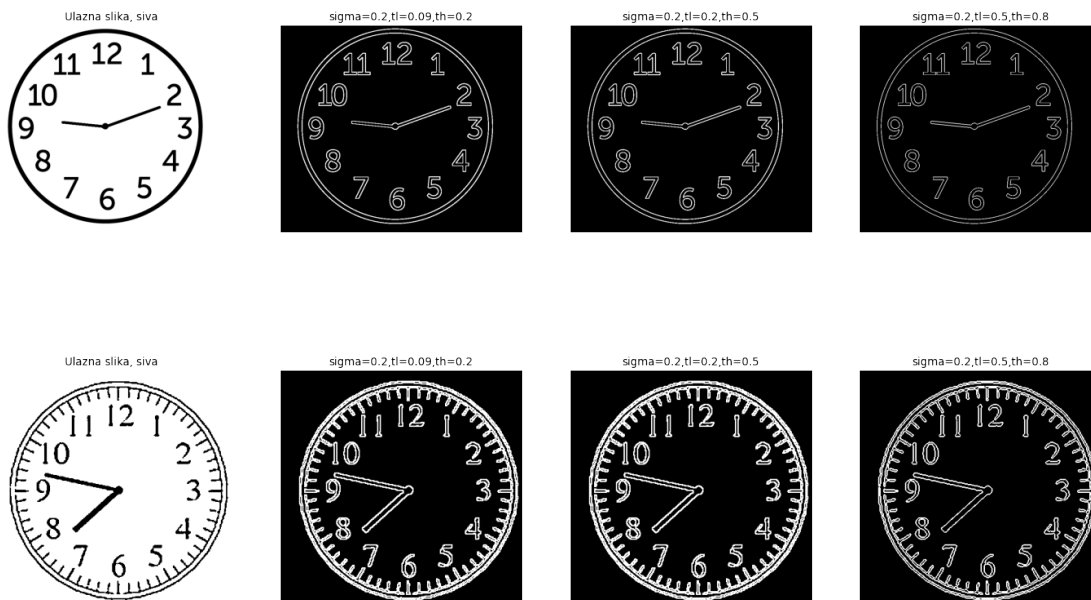
```

iout = canny_edge_detection(ul_slika, 0.2, 0.2, 0.5)
axes[2].imshow(iout,cmap='gray');axes[2].set_title('sigma=0.2,tl=0.2,th=0.5');
    ↪axes[2].axis('off');
iout = canny_edge_detection(ul_slika, 0.2, 0.5, 0.8)
axes[3].imshow(iout,cmap='gray');axes[3].set_title('sigma=0.2,tl=0.5,th=0.8');
    ↪axes[3].axis('off');
plt.show()

i=9;
image = io.imread(f'../sekvenca/clocks/clock{i}.png')
image = skimage.img_as_float(image)
ul_slika = image

#detekcija ivica
iout = canny_edge_detection(ul_slika, 0.2, 0.09, 0.2)
figure,axes = plt.subplots(nrows=1,ncols=4,figsize=(22,15),dpi=80)
axes[0].imshow(ul_slika,cmap='gray',vmin=0,vmax=1);axes[0].set_title('Ulazna_
    ↪slika, siva');axes[0].axis('off');
axes[1].imshow(iout,cmap='gray');axes[1].set_title('sigma=0.2,tl=0.09,th=0.2');
    ↪axes[1].axis('off');
iout = canny_edge_detection(ul_slika, 0.2, 0.2, 0.5)
axes[2].imshow(iout,cmap='gray');axes[2].set_title('sigma=0.2,tl=0.2,th=0.5');
    ↪axes[2].axis('off');
iout = canny_edge_detection(ul_slika, 0.2, 0.5, 0.8)
axes[3].imshow(iout,cmap='gray');axes[3].set_title('sigma=0.2,tl=0.5,th=0.8');
    ↪axes[3].axis('off');
plt.show()

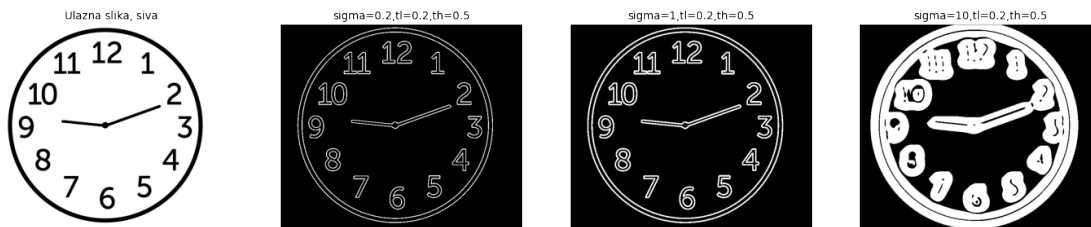
```


Što su gornji i donji prag veći to će manje piksela biti izdvojeno kao ivični pikseli, što se iz gornjih primera može i uočiti. Za veće pragove linije koje predstavljaju ivice su tanje nego ako su pragovi manji, a naročito na ovo utiče donji prag. Osim što su tanje ivice, može se desiti da budu i prekidne. U primeru drugog sata uočava se da nekada nije loše da pragovi budu veći jer su dve ivice (okvir slike na primer) veoma blizu te se ivični pikseli dveju različitih ivica maltene spoje na nekim mestima, te se i ne primećuje da postoje dve ivice jedna blizu druge. Dalje proveravamo kako uticaj niskofrekventnog filtriranja, odnosno parametra sigma utiče na detekciju:

```
[9]: #testiranje funkcije
i=2;
image = io.imread(f'../sequence/clocks/clock{i}.png')
image = skimage.img_as_float(image)
ul_slika = rgb2gray(rgb2rgb(image))

#detekcija ivica
iout = canny_edge_detection(ul_slika, 0.2, 0.2, 0.5)
figure, axes = plt.subplots(nrows=1, ncols=4, figsize=(22,15), dpi=80)
axes[0].imshow(ul_slika, cmap='gray', vmin=0, vmax=1); axes[0].set_title('Ulazna_
↪slika, siva'); axes[0].axis('off');
axes[1].imshow(iout, cmap='gray'); axes[1].set_title('sigma=0.2, tl=0.2, th=0.5');
↪axes[1].axis('off');
iout = canny_edge_detection(ul_slika, 1, 0.2, 0.5)
axes[2].imshow(iout, cmap='gray'); axes[2].set_title('sigma=1, tl=0.2, th=0.5');
↪axes[2].axis('off');
iout = canny_edge_detection(ul_slika, 10, 0.2, 0.5)
axes[3].imshow(iout, cmap='gray'); axes[3].set_title('sigma=10, tl=0.2, th=0.5');
↪axes[3].axis('off');
plt.show()
```


Iako je dobro da postoji niskofrekventno filtriranje, parametar sigma ne treba da bude veliki, jer kao što se vidi sa gornjih slika, ako je sigma veliko dolazi do razlivanja ivica odnosno zamućivanja, što nam svakako nije cilj. Već za sigma veće od 1, ivice postaju previše debele.

1.3 b) Izdvajanje duži na zadatom pravcu

Pomoćne funkcije:

```
[10]: def valid(x, y, img):
    """
    Funkcija koja proverava da li su koordinate
    x i y za sliku img, izašli van okvira
    slike, odnosno vraca True ako su koordinate
    validne, False ako nisu.
    """
    if x < 0 or x >= len(img) or y < 0 or y >= len(img[0]):
        return False
    return True

def find_white(img_edges, x, y, delta):
    """
    Funkcija koja proverava da li se u susedstvu
    radijusa delta, piksela sa koordinatama x,y,
    nalazi neki piksel koji je ivicni.
    """
    for dx in range(int(-delta/2), int(delta/2+1)):
        for dy in range(int(-delta/2), int(delta/2+1)):
            if not valid(x+dx, y+dy, img_edges):
                continue
            if (img_edges[x+dx][y+dy] != 0):
                return True
    return False

def distance_between(first, last):
    """
    Racunanje razdaljine izmedju dva piksela.
    """
    return np.sqrt((first[0]-last[0])**2 + (first[1]-last[1])**2)
```

Na osnovu theta i rho odredi se prvo jednačina prave $y=kx+n$, gde je $k=\tan(\alpha)$, n je vrednost koja odgovara preseku prave sa y -osom a α ugao koji prava zaklapa sa pozitivnim delom x -ose. Nakon što se odredi jednačina prave, ideja je da se za svaku vrednost x koordinate izračuna vrednost y koordinate i vidi da li je piksel na slici koji je u radijusu (tolerancy) tačke u prostoru (x,y) piksel koji odgovara ivičnom pikselu. Pravimo duž sve dok imamo ivični piksel u radijusu okoline i dok je broj uzastopnih crnih piksela, tj. veličina prekida, manja od `max_gaps` vrednosti. U suprotnom je kraj trenutne duži koju smo našli, i nju ubacujemo u niz samo ako je dovoljno dugačka da bismo je smatrali duži (njena dužina je veća od `min_size`). U ovoj funkciji koristimo pomoćne funkcije čiji se kod nalazi iznad, a objašnjenje šta koja funkcija radi dato je u komentarima unutar koda. Sledi kod funkcije uz objašnjenja koraka u komentarima:

```
[11]: def get_line_segmentation(img_edges, line, min_size, max_gaps, tolerance):
    """
    Funkcija koja na osnovu matrice izdvojenih
    ivica i pravca linije izdvaja sve duzi koje
```


se nalaze na tom pravcu.

Ulazni parametri:

img_edges(ndarray): matrica izdvojenih ivica slike
line(array): niz od dva elementa [theta,rho], kojim
se zadaje pravac linije.
min_size(int): minimalan broj piksela koji sadrzi
duz da bi mogla biti detektovana.
max_gaps(int): maksimalne velicine prekida u pik-
selima koje se mogu ignorisati pri detekciji duzi.
tolerancy(int): radijus okoline u okviru koje se
traze ivicni pikseli.

Izlazni parametri:

line_segments: niz detektovanih duzi gde je
svaka duz prikazana koordinatama pocetne i krajnje
tacke duzi.
"""

#izdvajanje parametara theta i rho

theta, rho = line[0], line[1]

#nalazenje jednacine prave odnosno pravca na kom trazimo duzi

alfa = 0

n = 0

x_alt = -1

if theta > 0 and theta < np.pi/2:

 alfa = np.pi/2+theta

 n = rho/np.sin(theta)

elif theta < 0 and theta > -np.pi/2:

 alfa = np.pi/2-np.abs(theta)

ovde sam n promenio samo ja msm

 n = rho/np.sin(np.abs(theta))

elif theta > np.pi/2 and theta < np.pi:

 alfa = np.pi-theta

 n = rho/np.sin(np.pi-theta)

elif theta == 0:

 n = 0

 alfa = np.pi/2

 x_alt = rho

elif theta == np.pi/2:

 n = rho

 alfa = 0

else:

 print("Nevalidna vrednost za theta")

 return -1

```

pravac = []
linija = []
duz = 0
gap = 0
lastWhite = []
firstBlack, lastBlack = [], []
if (x_alt != -1):
    #ako je ugao 0, prava je x=rho, pri cemu onda menjamo y u celom opsegu
    x = rho
    for y in range(np.shape(img_edges)[1]):
        if find_white(img_edges, x, y, tolerancy):
            #U radijusu okoline nadjen je ivicni piksel
            if duz == 0:
                #nije zapoceta duz tako da je ovaj piksel pocetni piksel
                →potencijalne duzi
                linija.append([x, y])
                duz = 1
                firstBlack, lastBlack = [], []
                lastWhite = [x, y]
            else:
                #nema ivice u okolini, doslo je do prekida duzi
                lastBlack = [x, y]
                if (firstBlack == []):
                    firstBlack = [x, y]
                #prekid racunamo kao razdaljinu od prvog do poslednjem crnog
                →piksela, tako da nisu prekinuti nijednim belim
                gap = distance_between(firstBlack, lastBlack)
                if gap > max_gaps:
                    #ako je prekid veci od max_gaps znaci da je završena
                    →trenutna duz
                    if len(linija) > 0:
                        #racunanje duzine duzi
                        duz = distance_between(linija[0], lastWhite)
                    if duz >= min_size:
                        #ako je duzina duzi dovoljna da se smatra duzi,
                        →ubacujemo je u nadjenje duzi
                        linija.append(lastWhite)
                        #linija.append(duz)
                        pravac.append(linija)
                        gap = 0
                        duz = 0
                        linija = []
                    else:
                        #krecemo se po pravoj y=tan(alfa)*x+n
                        for x in range(np.shape(img_edges)[0]):
                            #racunanje y za trenutnu vrednost x
                            y = int(x*np.tan(alfa)+n)

```

```

    if (y >= np.shape(img_edges)[1] or y < 0):
        continue

    if find_white(img_edges, x, y, tolerancy):
        #U radijusu okoline nadjen je ivicni piksel
        if duz == 0:
            #nije zapoceta duz tako da je ovaj piksel pocetni piksel
            ➔potencijalne duzi
            linija.append([x, y])
            duz = 1
            firstBlack, lastBlack = [], []
            lastWhite = [x, y]
        else:
            #nema ivice u okolini, doslo je do prekida duzi
            lastBlack = [x, y]
            if (firstBlack == []):
                firstBlack = [x, y]
            #prekid racunamo kao razdaljinu od prvog do poslednjem crnog
            ➔piksela, tako da nisu prekinuti nijednim belim
            gap = distance_between(firstBlack, lastBlack)
            if gap > max_gaps:
                #ako je prekid veci od max_gaps znaci da je završena
                ➔trenutna duz
                if len(linija) > 0:
                    #racunanje duzine duzi
                    duz = distance_between(linija[0], lastWhite)
                    if duz >= min_size:
                        #ako je duzina duzi dovoljna da se smatra duzi,
                        ➔ubacujemo je u nadjenje duzi
                        linija.append(lastWhite)
                        #linija.append(duz)
                        pravac.append(linija)
                        duz = 0
                        linija = []

    line_segments = pravac;
    if len(pravac) > 0:
        return line_segments
        #return pravac[0]
    return []

```

Od parametara funkcije zavise rezultati. U primeru ispod prikazane su duži koje algoritam izdvaja ukoliko se zada mala minimalna dužina duži i veliki broj prekida u pikselima. Primećuje se da algoritam pronalazi i nešto što nije duž, ali je dozvoljeni prekid veliki pa je spojio piksele u duž (kod brojeva 9 i 3). Ako se smanji maksimalan dozvoljen prekid, za ovaj slučaj će algoritam izdvojiti samo ivicu na kazaljki, što je potrebno za narednu tačku zadatka.

```
[12]: i=1;
image = io.imread(f'../sekvence/clocks/clock{i}.png')
image = skimage.img_as_float(image)
ul_slika = rgb2gray(rgb2rgb(image))
iout = canny_edge_detection(ul_slika, 0.2, 0.2, 0.4)
theta,rho=0,350
curr_linija = get_line_segmentation(iout, [0, 350], 30, 10, 3)
plt.figure()
plt.imshow(iout, cmap='gray')
for linija in curr_linija:
    y_values = [linija[0][0], linija[1][0]]
    x_values = [linija[0][1], linija[1][1]]
    plt.plot(x_values, y_values, 'r')
    plt.axis("off")
plt.show()
```



```
[13]: theta,rho=0,350
curr_linija = get_line_segmentation(iout, [0, 350], 30, 2, 3)
plt.figure()
plt.imshow(iout, cmap='gray')
for linija in curr_linija:
    y_values = [linija[0][0], linija[1][0]]
    x_values = [linija[0][1], linija[1][1]]
    plt.plot(x_values, y_values, 'r')
    plt.axis("off")
plt.show()
```


Što se tiče radijusa okoline koja se posmatra, ona utiče na algoritam samo ako ρ i θ ne znamo egzaktno, što i jeste pretpostavka, da približno tačno imamo ρ i θ , te bez radijusa ne bi mogla da se pronade duž na slici na zadatom pravcu čak i ukoliko je duž po pravcu pomerena za 1 piksel samo. Zato je dobro zadati određeni radijus, ali se proverom utvrđuje da je za ove slike satova dovoljno koristiti radijus 2 ili 3 piksela jer su rezultati dovoljno dobri.

1.4 c) nalaženje sati, minuti i sekundi koje pokazuje sat

Ideja za pronalaženje sati i minuta leži u uglu θ kojim je zadata normala na pravac kazaljki za sate i minute. Da je neka duž ivica kazaljke možemo da znamo po tome što je duža od svih ostalih linija na tom pravcu i po tome što su i njeni početak i kraj u određenom radijusu u odnosu na centar sata. Zbog toga su u algoritmu računane koordinate centra sata, kao i udaljenost kraja i početka nađenih duži od tog centra. Funkciju `get_line_segments` pozivamo ne samo za ono ρ koje smo dobili iz Haffova transformacije, već i za neku okolinu, iz razloga što želimo da nađemo obe ivice kazaljke da bismo mogli da izračunamo debljinu kazaljke, što će pomoći kasnije kod izdvajanja kazaljke za sekunde. Debljina kazaljke računa se kao razlika odstojanja jedne i druge ivice od početno korišćenog ρ . Iako možemo izračunati dužinu kazaljke na osnovu početnog i krajnjeg piksela ivice, i upoređivanjem dužina nađenih ivica, znaćemo da ivica manje dužine pripada kazaljki za sate, a veće dužine za minute. Zbog toga je bitno da upamtimo osim početka i kraja linije, debljinu i dužinu linije, ali i ugao θ koji je korišćen za nalaženje ivice za taj pravac, jer nam je on potreban da kada nađemo koja je koja kazaljka, odredimo vreme. Sate i minute računamo na sličan način, formule se razlikuju u jednom broju. Ugao koji zaklapa kazaljka sa pravcem od 0 sati i 0 minuta, jednak je $\pi/2 - \theta$. Sve se množi sa četvrtinom ukupnog broja sati ili minuti koji se nalaze na satu, dakle sa 15 za minute, odnosno sa 3 za sate, i pošto su sati i minuti celi brojevi, zaokružuje se na ceo broj. Ako se kazaljka nalazi na levoj polovini sata, na rezultat se dodaje 30 za minute, a 6 za sate, dok se u `extract_time_bonus` funkciji za sekunde dodaje 30. Zaokruživanje na ceo broj negde je urađeno samo sa `int`, a za minute je prvo zaokruženo sa `round` iz razloga što se dešavalo da ako se samo sa `int` prebaci u celobrojnu vrednost da na jednom, dva

sata, broj minuta bude pogrešan za jedan ili dva minuta. Sledi kod uz odgovarajuća objašnjenja u komentarima:

```
[14]: def extract_time(ul_slika):  
    """  
    Funkcija koja vraća sate i minute koje  
    pokazuje sat na slici.  
  
    Ulazni argumenti:  
    slika: matrica slike sata  
  
    Izlazni argumenti:  
    (sati,minuti): tuple od dve celobrojne  
    vrednosti koje predstavlja vreme u  
    satima i minutima koje sat sa slike  
    pokazuje.  
    """  
  
    #detekcija ivica  
    #korišćene ulazne vrednosti parametara ne moraju biti ove koje  
    #su korišćene ovde, ali treba uzeti u obzir pri odabiru parametara  
    #diskusiju i rezultate za tačku pod a).  
    iout = canny_edge_detection(ul_slika, 0.2, 0.2, 0.4)  
  
    #nalazenje koordinata centra sata  
    minY, maxY, minX, maxX = 1000000, 0, 1000000, 0  
    for x, red in enumerate(iout):  
        for y, piksel in enumerate(red):  
            if piksel != 0:  
                minY = min(minY, y)  
                maxY = max(maxY, y)  
                minX = min(minX, x)  
                maxX = max(maxX, x)  
  
    sredina_sataY = np.floor(minY + (maxY - minY)/2)  
    sredina_sataX = np.floor(minX + (maxX - minX)/2)  
  
    #nalazenje udaljenosti od pocetka, rho, i ugla theta  
    a = (skimage.transform.hough_line(iout))  
    b = skimage.transform.hough_line_peaks(*a, min_distance=100)  
    _, angles, distances = b  
  
    #uglovi se podesavaju da budu u odnosu na x osu  
    angles = np.sign(angles)*np.pi/2-angles  
    distances = [int(d) for d in distances]  
    #print(f"D={distances}")  
    #print(f"A={angles}")
```

```

sve_linije = []
for theta, rho in zip(angles, distances):
    maxDuzina = 0
    linija = []
    #last i first koristimo kao neko dx za trazenje ivica kazaljke, te ce
    ↪ se debljina kazaljke racunati kao last-first
    first = -20
    last = -20
    for d in range(-15, 15):
        #debljina najdeblje kazaljke na satu ne prelazi 15 piksela
        #tj ispod 15 piksela je, pa zato trazimo dve paralelne ivice
        #koje su dovoljno debele da ih smatramo kazaljkama
        #nalazenje ivicnih linija kazaljki
        curr_linija = get_line_segmentation(iout, [theta, rho+d], 100, 2, 2)

        if curr_linija != []:
            #sledeci red je samo zbog daljeg koriscenja curr_linija
            ↪ promenljive(zbog dimenzija)
            #ali na satu se izdvaja uvek jedna ivica sa koriscenim
            ↪ parametrima
            curr_linija=curr_linija[0]
            if first == -20:
                first = d
            last = d
            tren_duzina = distance_between(curr_linija[0],curr_linija[1]);
            if tren_duzina > maxDuzina:
                linija = curr_linija
                linija.append(tren_duzina)
                maxDuzina = tren_duzina

        if first != -20:
            # dodavanje ugla i debljine linije da bi se razlikovale kazaljke i
            ↪ na osnovu ugla odredilo vreme
            linija.append(last - first)
            linija.append(theta)

        if (last - first) > 3 and
        ↪ (distance_between([sredina_sataX,sredina_sataY],linija[0])<100 or
        ↪ distance_between([sredina_sataX,sredina_sataY],linija[1])<100):
            #dodavanje linija samo ako su kazaljke sto znamo po debljini i po
            ↪ blizini centra sata
            sve_linije.append(linija)

mala = []
velika = []
prave_linije = [x for x in sve_linije if x != []]

```

```

if len(prave_linije) > 1:
    #sortiranje linija po debljini u rastućem poretku
    prave_linije = sorted(prave_linije, key=lambda linija: linija[3],
↪reverse=True)
    mala = prave_linije[0]
    velika = prave_linije[1]
    if mala[2] > velika[2]:
        mala = prave_linije[1]
        velika = prave_linije[0]
    else:
        #ako su linije preklopljene
        mala = velika = prave_linije[0]

    #kazaljka za minute
    if (distance_between([sredina_sataX, sredina_sataY], velika[0]) >
↪distance_between([sredina_sataX, sredina_sataY], velika[1])):
        kraj = velika[0]
    else:
        kraj = velika[1]

    #u kom delu sata se nalazi kazaljka
    if (kraj[0] >= sredina_sataX):
        # nalazi se u donjem delu
        if(kraj[1] >= sredina_sataY):
            # nalazi se desno
            kvadrant = 2
        else:
            kvadrant = 3
    else:
        # nalazi se u gornjem delu
        if(kraj[1] >= sredina_sataY):
            # nalazi se desno
            kvadrant = 1
        else:
            kvadrant = 4

    #racunanje minuta
    if kvadrant == 1:
        minuti = int(round(((90 - np.degrees(velika[4]))/90.0)*15))
    elif kvadrant == 2:
        minuti = int(round(((90 - np.degrees(velika[4]))/90.0)*15))
    elif kvadrant == 3:
        minuti = int(round(((90 - np.degrees(velika[4]))/90.0)*15) + 30)
    elif kvadrant == 4:
        minuti = int(round(((90 - np.degrees(velika[4]))/90.0)*15) + 30)

    #kazaljka za sate

```



```

    if (distance_between([sredina_sataX, sredina_sataY], mala[0]) >
↪distance_between([sredina_sataX, sredina_sataY], mala[1])):
        kraj = mala[0]
    else:
        kraj = mala[1]
    #u kom delu sata se nalazi kazaljka
    if (kraj[0] >= sredina_sataX):
        # nalazi se u donjem delu
        if(kraj[1] >= sredina_sataY):
            # nalazi se desno
            kvadrant = 2
        else:
            kvadrant = 3
    else:
        # nalazi se u gornjem delu
        if(kraj[1] >= sredina_sataY):
            # nalazi se desno
            kvadrant = 1
        else:
            kvadrant = 4
    #racunanje sati
    if kvadrant == 1:
        sati = int(((90 - np.degrees(mala[4]))/90.0)*3)
    elif kvadrant == 2:
        sati = int(((90 - np.degrees(mala[4]))/90.0)*3)
    elif kvadrant == 3:
        sati = int(((90 - np.degrees(mala[4]))/90.0)*3) + 6
    elif kvadrant == 4:
        sati = int(((90 - np.degrees(mala[4]))/90.0)*3) + 6

plt.figure()
plt.imshow(iout, cmap='gray')
#iscrtavanje linija kazaljki
if len(sve_linije)>2:
    colors = ['b', 'w', 'r']
else:
    colors = ['r', 'w', 'b']
k = 0
for theta, rho, linija in zip(angles, distances, sve_linije):
    if linija != []:
        k += 1
        y_values = [linija[0][0], linija[1][0]]
        x_values = [linija[0][1], linija[1][1]]
        plt.plot(x_values, y_values, colors[k % 3],
                 label=f"duzina = {linija[2]} , debljina = {linija[3]}")
#plt.legend()

```

```
plt.title(f"sati = {sati},minuti = {minuti}")
plt.axis("off")
plt.show()
return (sati,minuti)
```

```
[15]: def extract_time_bonus(ul_slika):
    """
    Funkcija koja vraća sate, minute i
    sekunde koje pokazuje sat na slici.

    Ulazni argumenti:
    slika: matrica slike sata

    Izlazni argumenti:
    (sati,minuti,sekunde): tuple od tri
    celobrojne vrednosti koje predstavlja
    vreme u satima i minutima koje sat sa
    slike pokazuje. Ako kazaljka za se-
    kunde ne postoji funkcija vraca vre-
    dnost -1.
    """
    #detekcija ivica
    iout = canny_edge_detection(ul_slika, 0.2, 0.2, 0.4)

    #nalazenje koordinata centra sata
    minY, maxY, minX, maxX = 1000000, 0, 1000000, 0
    for x, red in enumerate(iout):
        for y, piksel in enumerate(red):
            if piksel != 0:
                minY = min(minY, y)
                maxY = max(maxY, y)
                minX = min(minX, x)
                maxX = max(maxX, x)

    sredina_sataY = np.floor(minY + (maxY - minY)/2)
    sredina_sataX = np.floor(minX + (maxX - minX)/2)

    #nalazenje pravca linija
    a = (skimage.transform.hough_line(iout))
    b = skimage.transform.hough_line_peaks(*a, min_distance=100)
    _, angles, distances = b

    #uglovi se podesavaju da budu u odnosu na x osu
    angles = np.sign(angles)*np.pi/2-angles
    distances = [int(d) for d in distances]
    #print(f"D={distances}")
```

```

# print(f"A={angles}")
sve_linije = []
for theta, rho in zip(angles, distances):

    maxDuzina = 0
    linija = []
    first = -20
    last = -20
    for d in range(-15, 15):
        # nalazenje duzi
        curr_linija = get_line_segmentation(iout, [theta, rho+d], 100, 2, 2)
        # znamo da imamo samo jednu kazaljku, pa za svaki slucaj uzimamo
        ↪ samo jednu ivicu

        if curr_linija != []:
            curr_linija = curr_linija[0];
            if first == -20:
                first = d
            last = d
            tren_duzina = distance_between(curr_linija[0], curr_linija[1]);
            if tren_duzina > maxDuzina:
                linija = curr_linija
                linija.append(tren_duzina)
                maxDuzina = tren_duzina

        if first != -20:
            # dodajem debljinu linije
            linija.append(last - first)
            linija.append(theta)

        if (last - first) > 3 and
        ↪ (distance_between([sredina_sataX, sredina_sataY], linija[0]) < 100 or
        ↪ distance_between([sredina_sataX, sredina_sataY], linija[1]) < 100):
            # dodavanje linija samo ako su kazaljke sto znamo po debljini i po
            ↪ blizini centra sata
            sve_linije.append(linija)

    mala = []
    velika = []
    kazaljka_sekunde = []
    sekunde = -1;
    # pretpostavlja da su nadjene samo dve linije treba izmeniti
    prave_linije = [x for x in sve_linije if x != []]
    if len(prave_linije) > 1:
        # sortiranje po debljini
        prave_linije = sorted(prave_linije, key=lambda linija: linija[3],
        ↪ reverse=True)
        mala = prave_linije[0]

```

```

    velika = prave_linije[1]
    #nalazenje kazaljke za sekunde kao najtanje kazaljke
    if len(prave_linije)>2:
        kazaljka_sekunde=prave_linije[2]
    else:
        return -1
    if mala[2] > velika[2]:
        mala = prave_linije[1]
        velika = prave_linije[0]
else:
    mala = velika = prave_linije[0]
    return -1

#kazaljka za minute
if (distance_between([sredina_sataX, sredina_sataY], velika[0]) >
↳distance_between([sredina_sataX, sredina_sataY], velika[1])):
    kraj = velika[0]
else:
    kraj = velika[1]

#u kom delu sata se nalazi kazaljka
if (kraj[0] >= sredina_sataX):
    # nalazi se u donjem delu
    if(kraj[1] >= sredina_sataY):
        # nalazi se desno
        kvadrant = 2
    else:
        kvadrant = 3
else:
    # nalazi se u gornjem delu
    if(kraj[1] >= sredina_sataY):
        # nalazi se desno
        kvadrant = 1
    else:
        kvadrant = 4

#racunanje minuta
if kvadrant == 1:
    minuti = int(round(((90 - np.degrees(velika[4]))/90.0)*15))
elif kvadrant == 2:
    minuti = int(round(((90 - np.degrees(velika[4]))/90.0)*15))
elif kvadrant == 3:
    minuti = int(round(((90 - np.degrees(velika[4]))/90.0)*15) + 30)
elif kvadrant == 4:
    minuti = int(round(((90 - np.degrees(velika[4]))/90.0)*15) + 30)

#kazaljka za sate

```

```

    if (distance_between([sredina_sataX, sredina_sataY], mala[0]) >
↪distance_between([sredina_sataX, sredina_sataY], mala[1])):
        kraj = mala[0]
    else:
        kraj = mala[1]
    #u kom delu sata se nalazi kazaljka
    if (kraj[0] >= sredina_sataX):
        # nalazi se u donjem delu
        if(kraj[1] >= sredina_sataY):
            # nalazi se desno
            kvadrant = 2
        else:
            kvadrant = 3
    else:
        # nalazi se u gornjem delu
        if(kraj[1] >= sredina_sataY):
            # nalazi se desno
            kvadrant = 1
        else:
            kvadrant = 4
    #racunanje sati
    if kvadrant == 1:
        sati = int(((90 - np.degrees(mala[4]))/90.0)*3)
    elif kvadrant == 2:
        sati = int(((90 - np.degrees(mala[4]))/90.0)*3)
    elif kvadrant == 3:
        sati = int(((90 - np.degrees(mala[4]))/90.0)*3) + 6
    elif kvadrant == 4:
        sati = int(((90 - np.degrees(mala[4]))/90.0)*3) + 6

    # kazaljka za sekunde ako postoji
    if kazaljka_sekunde!=[]:
        if (distance_between([sredina_sataX, sredina_sataY],
↪kazaljka_sekunde[0]) > distance_between([sredina_sataX, sredina_sataY],
↪kazaljka_sekunde[1])):
            kraj = kazaljka_sekunde[0]
        else:
            kraj = kazaljka_sekunde[1]

    if (kraj[0] >= sredina_sataX):
        # nalazi se u donjem delu
        if(kraj[1] >= sredina_sataY):
            # nalazi se desno
            kvadrant = 2
        else:
            kvadrant = 3
    else:

```

```

        # nalazi se i gornjem delu
        if(kraj[1] >= sredina_sataY):
            # nalazi se desno
            kvadrant = 1
        else:
            kvadrant = 4
    #racunanje sekundi
    if kvadrant == 1:
        sekunde = int(((90 - np.degrees(kazaljka_sekunde[4]))/90.0)*15)
    elif kvadrant == 2:
        sekunde = int(((90 - np.degrees(kazaljka_sekunde[4]))/90.0)*15)
    elif kvadrant == 3:
        sekunde = int(((90 - np.degrees(kazaljka_sekunde[4]))/90.0)*15) + 30
    elif kvadrant == 4:
        sekunde = int(((90 - np.degrees(kazaljka_sekunde[4]))/90.0)*15) + 30

plt.figure()
plt.imshow(iout,cmap='gray')

#iscrtavanje linija kazaljki
if len(sve_linije)>2:
    colors = ['b','w','r']
else:
    colors = ['r', 'w', 'b']
k = 0
for theta, rho, linija in zip(angles, distances, sve_linije):
    if linija != []:
        k += 1
        y_values = [linija[0][0], linija[1][0]]
        x_values = [linija[0][1], linija[1][1]]
        plt.plot(x_values, y_values, colors[k % 3],
                 label=f"duzina = {linija[2]} , debljina = {linija[3]}")
#plt.legend()
if kazaljka_sekunde!=[]:
    plt.title(
        f"minuti = {minuti}; sat = {sati}; sekunde={sekunde}")
plt.axis("off")
plt.show()
return (sati,minuti,sekunde)

```

1.5 Testiranje funkcije i prikaz rezultata

U nastavku će biti prikazani rezultati funkcije `get_line_segment`, `extract_time` i `extract_time_bonus` za svaku sliku. Inad svakog sata prikazano je vreme u satima i minutima, a kod funkcije `extract_time_bonuc` ukoliko postoji kazaljka za sekunde prikazana je slika sata i iznad nje vreme u satima, minutima i sekundama. Za svaku sliku sata prikazana je slika detektovanih ivica, belom bojom obeležena kazaljka za minute, plavom za sate, a crvenom za sekunde.

```
[16]: path = "../sekvence/clocks"
dir_list = os.listdir(path)
for img_name in dir_list:
    #ucitavanje svake slike
    image = io.imread(img_name)
    image = skimage.img_as_float(image)
    #pretvaranje slike u gray scale
    dim = np.shape(image)
    if np.size(dim)==3:
        if dim[2]==3:
            #slika u rgb formatu
            ul_slika = rgb2gray(image)
        elif dim[2]==4:
            #slika u rgba formatu
            ul_slika = rgb2gray(rgba2rgb(image))
        else:
            print("Slika nije u predvidjenom formatu")
    elif np.size(dim)==2:
        ul_slika=image
    else:
        print("Slika nije u predvidjenom formatu")
    sati,minuti = extract_time(ul_slika)
    #print(f'sati={sati},minuti={minuti}')
```

sati = 0,minuti = 15

sati = 9, minuti = 12

sati = 1, minuti = 25

sati = 4, minuti = 35

sati = 0, minuti = 48

sati = 0, minuti = 0

sati = 10, minuti = 7

sati = 8,minuti = 22

sati = 7,minuti = 47


```
[17]: path = "../sekvence/clocks"
      dir_list = os.listdir(path)
      for img_name in dir_list:
          #ucitavanje svake slike
```

```

image = io.imread(img_name)
image = skimage.img_as_float(image)
#pretvaranje slike u gray scale
dim = np.shape(image)
if np.size(dim)==3:
    if dim[2]==3:
        #slika u rgb formatu
        ul_slika = rgb2gray(image)
    elif dim[2]==4:
        #slika u rgba formatu
        ul_slika = rgb2gray(rgb2rgb(image))
    else:
        print("Slika nije u predvidjenom formatu")
elif np.size(dim)==2:
    ul_slika=image
else:
    print("Slika nije u predvidjenom formatu")
rez = extract_time_bonus(ul_slika)
if rez==-1:
    print(f'Slika {img_name} nema kazaljku za sekunde')

#print(f'sati={sati},minuti={minuti}')

```

Slika clock1.png nema kazaljku za sekunde
 Slika clock2.png nema kazaljku za sekunde
 Slika clock3.png nema kazaljku za sekunde
 Slika clock4.png nema kazaljku za sekunde

minuti = 48; sat = 0; sekunde=11

Slika clock6.png nema kazaljku za sekunde

minuti = 7; sat = 10; sekunde=0

minuti = 22; sat = 8; sekunde=5

Slika clock9.png nema kazaljku za sekunde

1.6 Drugi zadatak

1.7 a) kreiranje binarne maske

Ideja za kreiranje binarne maske je da izdvojimo onaj deo koji nije pozadina, pošto se primećuje ako se prebaci u HSV format slika da je pozadina specifične nijanse i saturacije. Maska se i izdvaja tako da u HSV izdvojimo onaj deo koji nije zelene boje pošto je pozadina zelena, a na slikama se nalaze samo novčići i pozadina. Izabrane vrednosti praga za H komponentu su one u okviru kojih se nalazi zelena boja, a za S je izabrana takav prag da ne bi ulazile u masku neke svetlije vrednosti novcica. Ipak, posmatranjem H i S komponenti slike uočeno je da bi možda samo korišćenjem H komponente mogla da se izdvoji maska. I zaista, prolaskom kroz sve slike provereno je da se maska može izdvojiti samo posmatranjem H komponente slike. Nakon što je tako izdvojena maska, da ne bi bilo tackica u maski koje ne treba da joj pripadaju, primenjeno je niskofrekventno filtriranje na ovu binarnu masku, kako bi se ti sitni detalji koji su pogresno pripojeni masci bili izgubljeni i kako bismo dobili bolju masku, bez rupa. Koriscen je za to box filter i njime dobijeni pristoji rezultati koji mogu da se koriste dobro u daljoj analizi slike. Napomenuću i da je za izdvajanje maske moglo da se posmatra koje su nijanse i saturacije novčići na slici jer takođe imaju specifično H i S što se vidi iz primera ispod. Rezultujuća binarna maska koja bi se dobila na taj način ista je kao i dobijena posmatrajući karakteristike pozadine.

```
[24]: def coin_mask(img_in):  
    """  
    Funkcija koja vraca binarnu masku takvu da je vrednost  
    piksela 1 tamo gde su novcici, a na ostatku slike je 0.  
  
    Ulazni parametri:  
    img_in(ndarray): slika na kojoj se nalaze novcici i za  
    koju je potrebno napraviti binarnu masku.  
  
    Izlazni parametri:  
    imgOut(ndarray): matrica sa elementima 0 i 1, gde vre-  
    dnost 1 uzimaju oni pikseli na kojima se na ulaznoj  
    slici nalaze novcici, a ostali elementi imaju vrednost  
    0.  
    """  
  
    #prebacivanje u HSV kolor sistem  
    imgHSV = skimage.color.rgb2hsv(img_in)  
  
    #iscrtavanje H i S komponenti  
    #figure, axes = plt.subplots(nrows=1, ncols=5, figsize=(16, 10), dpi=80)  
    #axes[0].imshow(img_in); axes[0].set_title('Originalna slika'); axes[0].  
→ axis('off');  
    #axes[1].imshow(imgHSV[:, :, 0]); axes[1].set_title('H komponenta'); axes[1].  
→ axis('off');  
    #axes[2].imshow(imgHSV[:, :, 1]); axes[2].set_title('S komponenta'); axes[2].  
→ axis('off');
```

```

#pravljenje maske
imgOut = np.zeros(np.shape(imgHSV[:, :, 0]))

#izdvajamo odredjenu nijansu zelene boje u HSV kolor sistemu
mask = (imgHSV[:, :, 0] > 0.3) & (imgHSV[:, :, 0] < 0.6);
#mask = (imgHSV[:, :, 1] >= 0.1) & (imgHSV[:, :, 0] > 0.3) & (imgHSV[:, :, 0] < 0.6);

#postavljanje piksela pozadine na nulu a novcica na 1, odnosno 255
imgOut[mask] = 0
imgOut[~mask] = 255

#axes[3].imshow(imgOut, cmap='gray'); axes[3].set_title('Maska pre
→filtriranja'); axes[3].axis('off');

#filtriranje da bi se neki sitni detalji uklonili i da ne bi bilo rupica na
→novcicama
filterMask = np.ones(shape=(7,7), dtype='uint8')
filterMask = filterMask/np.sum(filterMask.flatten())
filterMaskNorm = ndimage.correlate(imgOut, filterMask) > 0.35*255
mask = filterMaskNorm == 0
imgOut[mask] = 0
imgOut[~mask] = 1

#prikaz binarne maske
#axes[4].imshow(imgOut, cmap='gray', vmin=0, vmax=1); axes[4].
→set_title('Rezultujuća binarna maska'); axes[4].axis('off');

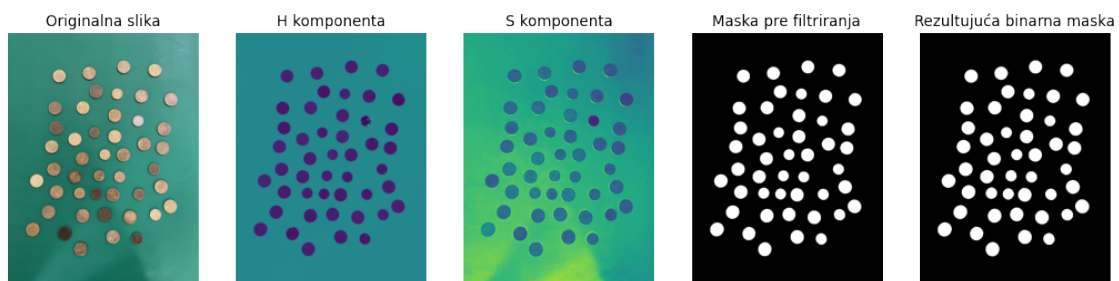
return imgOut

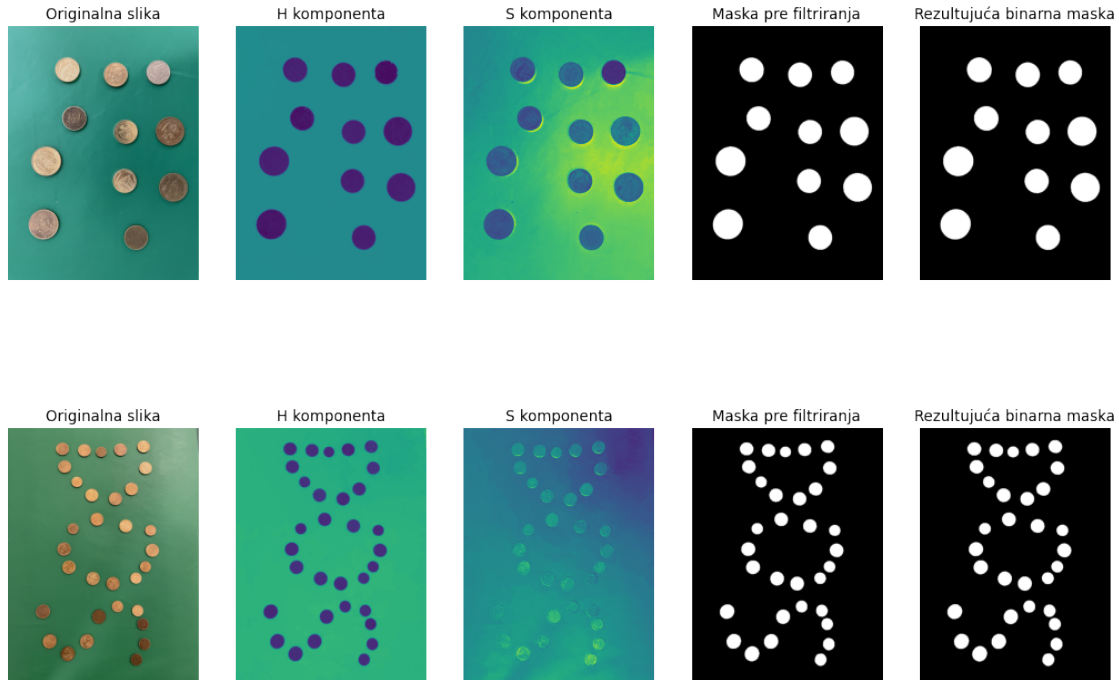
```

```

[23]: for i in [1,4,6]:
    image = io.imread(f'../sekvence/coins/coins{i}.JPG')
    if (image.dtype == 'uint8'):
        image = img_as_float(image)
    maska = coin_mask(image)

```


Iz prethodnih primera ne primećuje se da se maska pre i nakon filtriranja razlikuju. To je bio razlog zbog kog prvobitno nije izvršavano NF filtriranje, jer nije delovalo kao da postoje niti bele niti crne rupe na maski. Tek kada je pokušano da se uradi labeliranje novčića, primećeno je da postoji mnogo više labela nego što ima novčića, te je uvećavanjem slike primećeno da je razlog taj što su postojali određeni usamljeni pikseli koji bi na crnom delu maske bili beli, a ne pripadaju novčiću, i obrnuto, postojalo bi nekoliko crnih piksela na novčićima a koji su deo novčića i trebaju biti beli. NF filtriranjem taj problem je rešen.

1.8 b)pravljenje liste povezanih regiona

Algoritam je zasnovan na 8connect pravilu povezanosti. Da se ne bi prolazilo kroz celu sliku, prvo su izdvojeni samo pikseli koji pripadaju maski, odnosno znamo da ti pikseli pripadaju regionima od interesa, tj. novčićima. Potom je prolašeno kroz listu tih piksela. Dakle, nisu posmatrani svi pikseli slike, već samo oni od interesa, ali tako da idemo s leva na desno i od gore na dole na slici. Ukoliko nijednom prethodno običenom susedu nije dodeljena labela, pravi se nova labela i dodeljuje trenutnom pikselu, a ukoliko neki od suseda (gornji levi, piksel iznad, gornji desni i piksel levo od trenutnog) ima dodeljenu labelu, onda se boji trenutni piksel. Takođe, ako piksel ima dva suseda koji pripadaju različitim regionima, ta dva regiona postaju jedan. Na kraju, pošto je broj labela mnogo veći od broja novčića, svakoj labeli redom se dodeljuju vrednosti od 1 do ukupnog broja novčića, a u izlaznoj matrici će elementi koji ne pripadaju nijednom regionu imati vrednost 0. Kod funkcije:

```
[27]: def bw_label(img_bin):
```

```
    """
```


Funkcija koja za ulaznu binarnu sliku sa izdvojenim regionima, pravi listu povezanih regiona i dodeljuje im labelu.

Ulazni parametri:

img_bin(ndarray): binarna slika u kojoj pikseli koji pripadaju nekom regionu imaju vrednost 1, a pikseli koji su pozadina vrednost 0.

Izlazni parametri:

bw_img(ndarray): slika sa laberilanim nepreklapajucim elementima. Pikseli pozadine imaju vrednost 0, a pikseli elemenata imaju vrednost jednaku labeli elementa.
"""

#izdvajamo piksele koji imaju vrednost 1 u ulaznoj slici

```
pikseli = np.where(img_bin == 1)
lab = np.zeros(np.shape(img_bin))
```

#izdvajanje x i y komponente piksela od interesa

```
a1 = pikseli[0]
a2 = pikseli[1]
```

#pravljenje liste koordinata piksela od interesa

```
p = list(zip(a1, a2))
L = []
L = [-1 for i in range(len(list(p)))]
# print(size(p))
#D = dict(zip(p, L))
k = 10
```

```
bw_img = np.zeros(np.shape(img_bin))
```

#prolazak kroz sve piksele od interesa i utvrdjivanje preko 8-connected

→povezanosc

```
for ind, val in enumerate(p):
    x = val[0]
    y = val[1]
```

```
    if (img_bin[x-1][y-1] == 0 and img_bin[x-1][y] == 0 and
```

→img_bin[x-1][y+1] == 0 and img_bin[x][y-1] == 0):

#ako su prethodno prodjeni susedi trenutnog piksela beli, pravi se

→nov region

```
    k = k+1;
    bw_img[x][y] = k
```

```
else:
```

```

        #posmatra se koji su prethodnici u nekom regionu i boje se pikseli
→ u istu boju jer su u istom regionu
        if img_bin[x-1][y-1] == 1:
            #gornji levi piksel
            if bw_img[x][y] == 0:
                bw_img[x][y] = bw_img[x-1][y-1]
            else:
                bw_img[bw_img == bw_img[x-1][y-1]] = bw_img[x][y]
                continue
        if img_bin[x-1][y] == 1:
            #piksel iznad
            if bw_img[x][y] != 0 and bw_img[x-1][y] != bw_img[x][y]:
                #ako je trenutni piksel obojen i nisu u istom regionu,
→ stavljaju se u isti region jer su regioni ekvivalentni
                bw_img[bw_img == bw_img[x-1][y]] = bw_img[x][y]
                continue
            else:
                bw_img[x][y] = bw_img[x-1][y]

        if img_bin[x-1][y+1] == 1:
            #gornji desni piksel
            if bw_img[x][y] != 0 and bw_img[x-1][y+1] != bw_img[x][y]:
                bw_img[bw_img == bw_img[x-1][y+1]] = bw_img[x][y]
                continue
            else:
                bw_img[x][y] = bw_img[x-1][y+1]

        if img_bin[x][y-1] == 1:
            #piksel levo od trenutnog
            if bw_img[x][y] != 0 and bw_img[x][y] != bw_img[x][y-1]:
                bw_img[bw_img == bw_img[x][y-1]] = bw_img[x][y]
                continue
            else:
                bw_img[x][y] = bw_img[x][y-1]

    #prikaz za izvestaj
    #figure, axes = plt.subplots(nrows=1, ncols=2, figsize=(16,10), dpi=80)
    #axes[0].imshow(img_bin, cmap='gray', vmin=0, vmax=1); axes[0].
→ set_title('Ulazna binarna maska'); axes[0].axis('off');
    #axes[1].imshow(bw_img); axes[1].set_title('Izdvojeni regioni na slici');
→ axes[1].axis('off');
    #plt.show()

    #racunanje koliko razlicitih labela ima i dodeljuju im se vrednosti
    kls = set();
    kls.add(0);
    for red in bw_img:

```

```

    for piksel in red:
        kls.add(piksel);

kls.remove(0);
for i,val in enumerate(kls):
    #elementima bw_img se dodeljuju vrednosti od 1 do ukupnog broja labela
    bw_img[bw_img == val] = i+1;

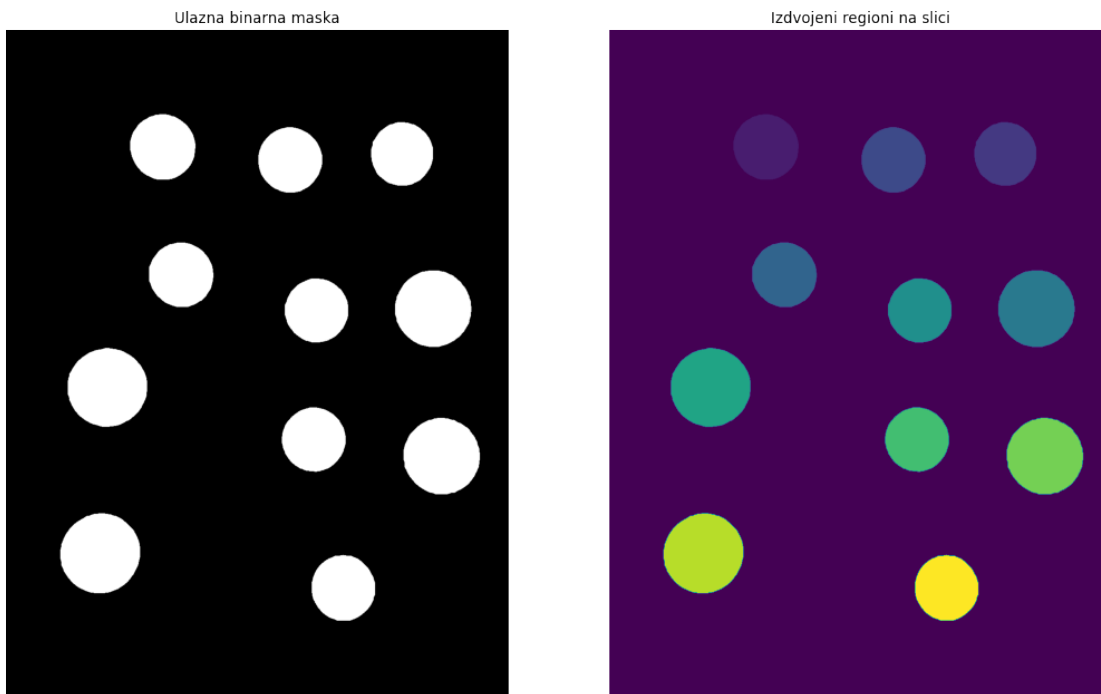
return bw_img

```

```

[26]: for i in [4]:
    image = io.imread(f'../sekvence/coins/coins{i}.JPG')
    if (image.dtype == 'uint8'):
        image = img_as_float(image)
    maska = coin_mask(image);
    labela = bw_label(maska);

```



```

[28]: br_novcica = [46,23,17,11,34,32,46,46,35];
print("Slika Broj novčića    Pronađeno novčića")
for i in range(1,10):
    image = io.imread(f'../sekvence/coins/coins{i}.JPG')
    if (image.dtype == 'uint8'):
        image = img_as_float(image)

```

```
maska = coin_mask(image);
labele = bw_label(maska);
pron = len(np.unique(labele))-1; #uracunava i nulu, sto je pozadina
print(f'{i}          {br_novcica[i-1]}          {pron}');
```

Slika	Broj novčića	Pronađeno novčića
1	46	46
2	23	23
3	17	17
4	11	11
5	34	34
6	32	32
7	46	46
8	46	46
9	35	35

U tabeli iznad prikazan je ukupan broj novčića na slici i pronađen broj novčića.

1.9 c) Klasifikacija novcica

U ovom delu zadatka potrebno je na osnovu ulazne slike naći koliko novčića ima klase 1, a koliko klase 2. Zna se da se novčići ne preklapaju i da su na slikama uvek novčići od 1 dinar i od 5 dinara. Ideja je da se traženi brojevi nađu na osnovu površina novčića. Dakle prvi korak je da za svaki novčić (odnosno svaki region na slici) izračunamo površinu. S obzirom da su novčići od 1 dinar manje površine od novčića od 5 dinara, i da svi novčići od 1 dinara imaju približno sličnu površinu i svi novčići od 5 dinara imaju približno sličnu površinu, možemo sortirati sve površine i pogledati između koje dve površine u tako sortiranom nizu površina, je apsolutna razlika najveća. Levo u sortiranom nizu se nalaze svi novčići klase od 1 dinara i potrebno je samo prebrojati koliko ih ima, a desno novčići klase od 5 dinara. Ukoliko bi se posmatrao histogram površina, postojala bi dva dela histograma, ne mora značiti da bi oni imali pikove, ali bi svakako postojala dva dela, jedan tamo gde su manje površine i jedan gde su veće, te bi se našao prag koji odvaja ta dva dela histograma. Levo od praga bi se nalazili svi novčići klase od 1 dinar, a desno svi novčići klase od 5 dinara. Da bi se dobio broj novčića jedne i druge klase, potrebno je samo prebrojati novčiće levo i desno od praga.

```
[29]: #pomocna klasa za racunanje piksela od kog treba da se crta preko novcica
class Torka:
    def __init__(self) -> None:
        self.minRed = 100000
        self.maxRed = -1
        self.minVrsta = 100000
        self.maxVrsta = -1
        self.povrsina = 0

def coin_classification(img_in):
    """
    Funkcija koja za ulaznu sliku vraca broj novcica
```

koji pripadaju jednoj i drugoj klasi. Ulazna slika uvek ima dve razlicite klase novcica na slici.

Ulazni parametri:

img_in(ndarray): slika na kojoj se nalaze novcici i za koju je potrebno odrediti broj novcica koji pripadaju klasi manje i broj novcica koji pripadaju klasi vece površina.

Izlazni parametri:

[k1,k2](array): niz od dva broja, gde je k1 broj novcica manje površine, a k2 broj novcica vece površine.
"""

#nalazenje binarizovane maske

maska = coin_mask(img_in)

#labele gde svaki novcic predstavlja posebnu labelu tj region

labele = bw_label(maska).astype(int)

#skup sa svim labelama

kls = set()

#for red in labele:

for piksel in red:

kls.add(piksel)

#kls.remove(0)

#kls = [i for i in range(1,len(np.unique(labele)))];

povrsine = []

#nalazenje površine svakog novcica

for k in range(1,len(np.unique(labele))):

povrsina=0;

for i, red in enumerate(labele):

povrsina += len(red[red==k]);

povrsine.append(povrsina);

#nalazenje izmedju koje dve površine treba da se postavi granica klase

povrsi = sorted(povrsine)

mks = 0

ind = -1

for i in range(len(povrsi)-1):

if(povrsi[i+1]-povrsi[i] > mks):

mks = povrsi[i+1]-povrsi[i]

ind = i

#broj novcica koji su 1:

k1 = ind+1

#broj novcica koji su 5:

```

k2 = len(povrsine) - k1

return [k1, k2]

```

```

[30]: for i in range(4, 5):
        image = io.imread(f'../sekvence/coins/coins{i}.JPG')
        if (image.dtype == 'uint8'):
            image = img_as_float(image)

        [a, b] = coin_classification(image);

```

Funkcija obelezavanje_novcica služi za ispis brojeva 1 i 5 na odgovarajućim novčićima, kao i za čuvanje slika.

```

[40]: def obelezavanje_novcica(img_in,k1,k2,l):
        """
        Funkcija koja za ulaznu sliku i brojeve novcica
        klase 1 i klase 2, nalazi koji novcic na slici
        pripada kojoj klasi i iscrtava preko novcica
        broj 1 ili 5 u zavisnosti iz koje je klase novcic.

        Ulazni parametri:
        img_in(ndarray):slika na kojoj se nalaze novcici i
        preko koje cemo iscrtati preko novcica 1 ili 5
        k1(int):broj novcica 1
        k2(int):broj novcica 5

        Izlazni parametri:
        None: funkcija ne vraca nista kao povratnu vrednost,
        ali se u okviru funkcije iscrtava originalna slika
        i preko novcica na njoj brojevi 1 i 5, i to se cuva
        kao nova slika.
        """

        #nalazenje binarizovane maske
        maska = coin_mask(img_in)
        #labele gde svaki novcic predstavlja posebnu labelu tj region
        labele = bw_label(maska).astype(int)

        povrsine = []
        centri = []

        #pravljenje mape Torki koje za svaki novcic cuvaju pocetne i krajnje
        ↪piksele tog novcica
        mapa = {}
        for k in range(1,len(np.unique(labele))):

```

```

mapa[k] = Torka()

for i, red in enumerate(labele):
    for j, piksel in enumerate(red):
        if(piksel != 0):
            #racunanje površina novčica kojem pripada trenutni piksel
            mapa[piksel].povrsina += 1

            #racunanje da li je piksel početni ili krajnji za novčić kom
            ↪ pripada
            if i < mapa[piksel].minRed:
                mapa[piksel].minRed = i
            elif i > mapa[piksel].maxRed:
                mapa[piksel].maxRed = i
            if j < mapa[piksel].minVrsta:
                mapa[piksel].minVrsta = j
            elif j > mapa[piksel].maxVrsta:
                mapa[piksel].maxVrsta = j

for _, value in mapa.items():
    povrsine.append(value.povrsina)
    #zadavanje koordinata od kojih se crtaju 1 ili 5 preko površine novčica
    xkoordinata = value.minRed + 3*(value.maxRed-value.minRed)/4
    ykoordinata = value.minVrsta + (value.maxVrsta-value.minVrsta)/4
    centri.append((xkoordinata, ykoordinata))

povrsi = sorted(povrsine);
klasanovcica = np.zeros(np.shape(povrsine))
for i, p in enumerate(povrsine):
    if p < povrsi[k1]:
        klasanovcica[i] = 1
    else:
        klasanovcica[i] = 5

plt.figure(figsize=(16,8),dpi=80)
plt.imshow(img_in)
for i, c in enumerate(centri):
    x = c[0]
    y = c[1]
    if (klasanovcica[i] == 1):
        plt.text(c[1], c[0], '1')
    else:
        plt.text(c[1], c[0], '5')
plt.axis("off");
plt.gcf()

plt.savefig(f"novcici{1}.jpg");

```

```
plt.show()
```

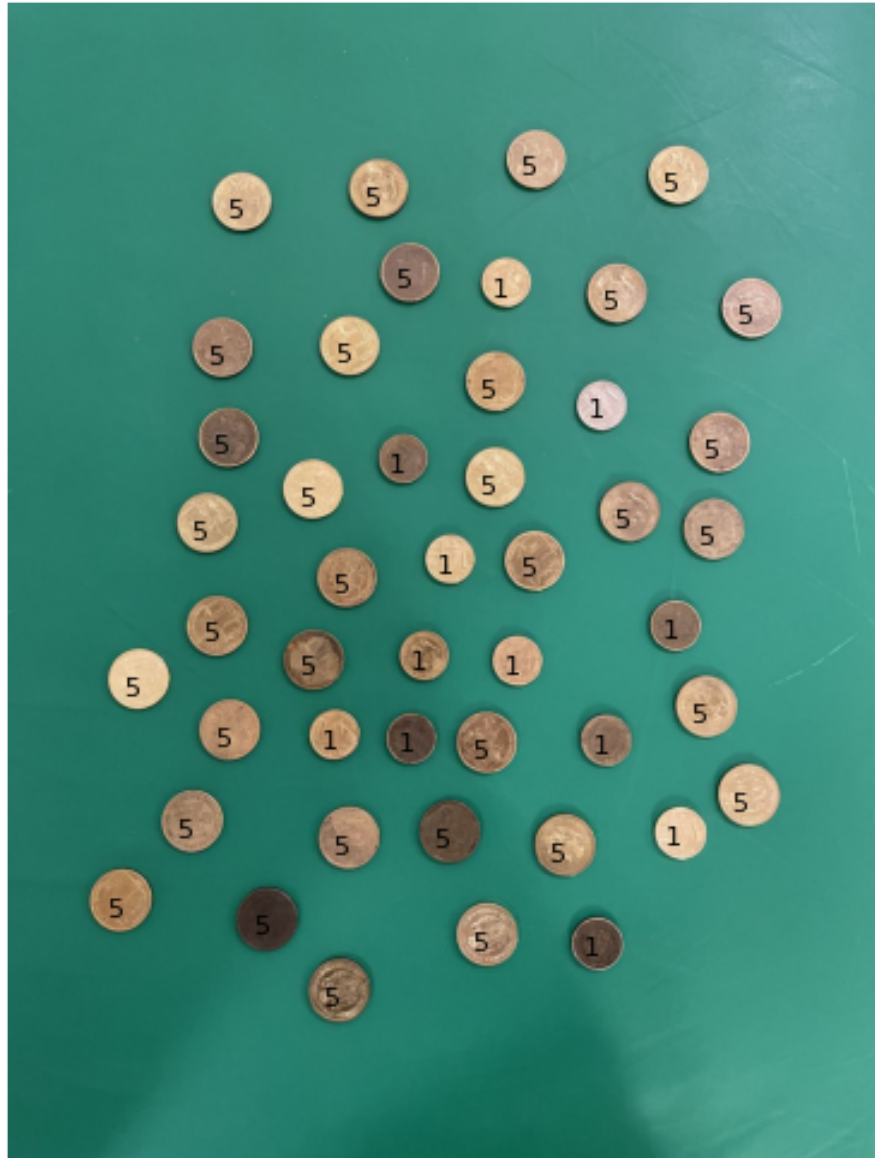
1.10 Testiranje funkcija na svim slikama

```
[ ]: #cuvanje slika sa izdvojenim površinama
for i in range(1,10):
    image = io.imread(f'../sekvence/coins/coins{i}.JPG')
    if (image.dtype == 'uint8'):
        image = img_as_float(image)
    maska = coin_mask(image);
    labela = bw_label(maska);
    s = f'regioni{i}.jpg';
    plt.figure()
    plt.imshow(labela);
    plt.axis("off")
    plt.gcf()
    plt.savefig(s);
    plt.show()
```

```
[42]: k1 = [12,4,10,7,12,11,12,12,12];
k2 = [34,19,7,4,22,21,34,34,23];
Tabela = [];
Tabela.append("Klasa1 Klasa2 Greska1 Greska2");
for i in range(1, 10):
    image = io.imread(f'../sekvence/coins/coins{i}.JPG')
    if (image.dtype == 'uint8'):
        image = img_as_float(image)

    #klasifikacija novcica
    [a, b] = coin_classification(image);
    obelezavanje_novcica(image,a,b,i);
    Tabela.append("{k11} {k12} {greska1} {greska2}".
    ↪format(kl1 = a, kl2 = b, greska1 = np.abs(a-k1[i-1]), greska2 = np.
    ↪abs(b-k2[i-1])));
    #print(f"broj novcica slike {i} je: {a} {b}")

for line in Tabela:
    print(line);
```


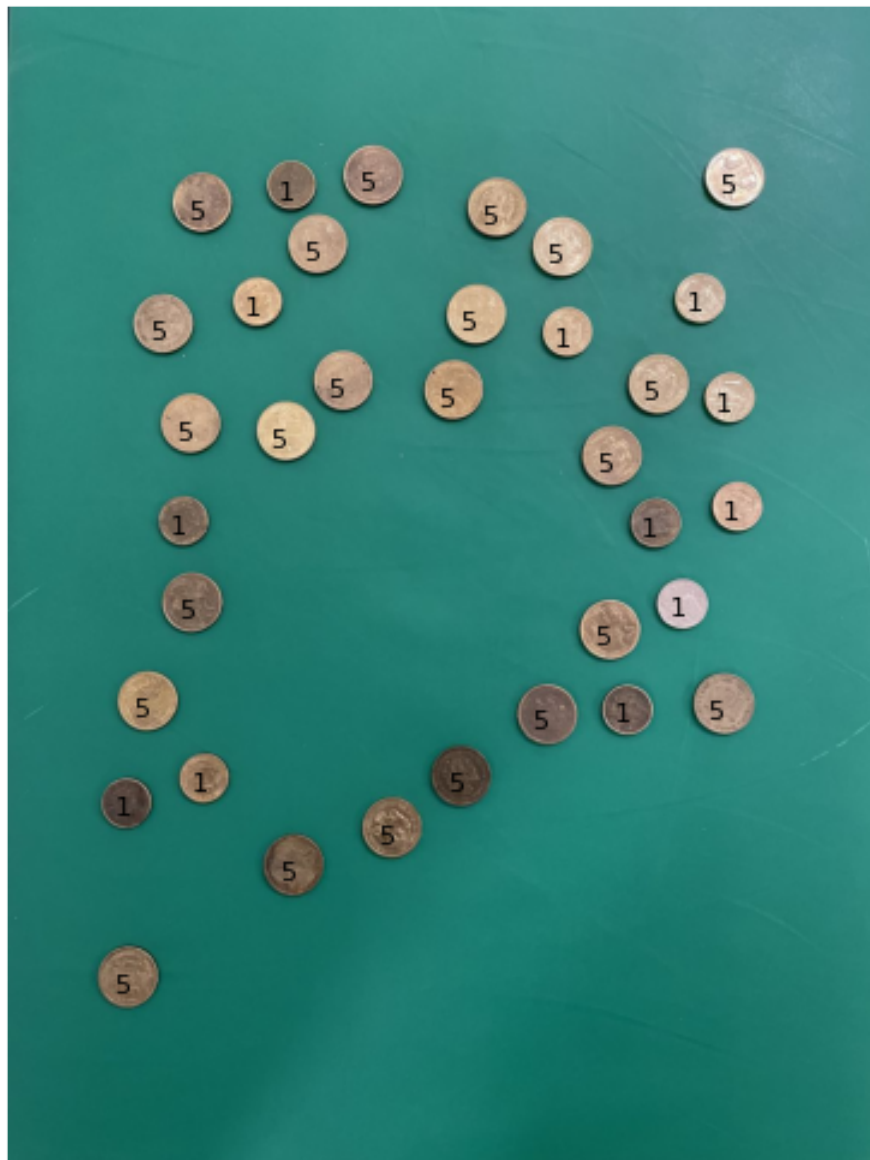

Klasa1	Klasa2	Greska1	Greska2
12	34	0	0
4	19	0	0
10	7	0	0
7	4	0	0
12	22	0	0
11	21	0	0
12	34	0	0
12	34	0	0
12	23	0	0

[]: